

Förslag till skyddsföreskrifter för
Hemling vattentäkt

Förslag 2010-05-17

Beställare: Miljö och Vatten i Örnsköldsvik AB
Skyddsområde Hemling
Uppdragsnummer: 214039

2010-05-17

VATTENSKYDDSOMRÅDE	3
SYFTE MED SKYDDET	3
AVGRÄNSNING AV SKYDDSZONER	3
HÄNSYNSREGLER	3
SKYDDSFÖRESKRIFTER	4
§ 1 ALLMÄNT	4
§ 2 DEFINITIONER	4
§ 3 VATTENTÄKTSZON	5
§ 4 HANTERING AV FÖR GRUNDTVATTNET SKADLIGA ÄMNER	6
§ 5 HANTERING AV KEMISKA BEKÄMPNINGSMEDEL	6
§ 6 JORDBRUKS-, TRÄDGÅRDS-, OCH BOSKAPSSKÖTSEL	7
§ 7 SKOGSBRUK OCH MARKAVVATTNING	7
§ 8 AVLEDNING AV AVLOPPSVATTEN OCH DAGVATTEN SAMT HANTERING AV AVFALL	8
§ 9 VÄGHÅLLNING	9
§ 10 TÄKTVERKSAMHET	9
§ 11 UPPSTÄLLNING OCH SKÖTSEL AV ARBETSFORDON	9
§ 12 ENERGIANLÄGGNINGAR	10
§ 13 ENSKILDA GRUNDTVATTENTÄKTER	10
§ 14 SCHAKTNINGS- OCH UNDERJORDSARBETEN	10
§ 15 FRITIDSANLÄGGNINGAR OCH FRILUFTSLIV	11
ÖVRIGA UPPLYSNINGAR	11
BEREDSKAP	11
ANMÄLAN AV OLYCKSHÄNDELSE	11
ERSÄTTNING	11
KRAV FÖR TILLSTÅND	11
UNDANTAG FRÅN MEDDELADE FÖRESKRIFTER	11
PÅFÖLJD	12
TILLSYN	12
ÖVRIG LAGSTIFTNING	12
NY LAGSTIFTNING	12
UPPSÄTTNING AV SKYLTA, STÄNGSEL	12
INFORMATION	12

2010-05-17

VATTENSKYDDSSOMRÅDE

Syfte med skyddet

Syftet med dessa skyddsföreskrifter är att motverka risken för förorening av vattnet i vattentäkterna i Hemling och Västby. Vatten är ett livsmedel och en av de viktigaste komponenterna för att uppnå en god livskvalitet. Det är därför viktigt att skydda vattnet mot föroreningar och annan negativ påverkan, både för dagens förbrukning och för framtiden.

Avgränsning av skyddszoner

Vattenskyddsområdet är indelat i fyra zoner; vattentäktszon, primär skyddszon, sekundär skyddszon och tertiär skyddszon. Skyddszonernas gränser har angivits utifrån de hydrogeologiska förhållanden som råder inom vattentäkternas tillrinningsområden.

Skyddszonernas gränser redovisas i bilaga X till ansökan. **Vattentäktszonen** består av områdena där brunnarna ligger och där behandling av råvatten sker. **Primär skyddszon** innefattar det område inom vilket grundvattnet har en uppehållstid på minst 100 dygn innan brunnarna nås. Syftet är att minimera riskerna för akuta föroreningar t.ex. vid olyckshändelser. En akut förorening ska hinna upptäckas och åtgärdas innan den når den vattentäktszonen och brunnarna. I **sekundär skyddszon** ingår de delar av vattentäkternas tillrinningsområden där uppehållstiden uppgår till minst ett år innan vattnet når vattentäktszonen. I **tertiär skyddszon** ingår de delar av tillrinningsområdet som inte omfattas av övriga skyddszoner. Syftet med den tertiära zonen är att även mark och vattenutnyttjande som kan påverka vattenförekomster och vattentäkter i ett långt tidsperspektiv omfattas av vattenskyddsområdet.

Hänsynsregler

I miljöbalkens (SFS 1998:808) 2 kap 3 § finns allmänna hänsynsregler som innebär att alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidtar en åtgärd skall utföra de skyddsåtgärder, iaktta de begränsningar och vidta de försiktighetsmått i övrigt som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att verksamheten eller åtgärden medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. Detta innebär att om en yt- eller grundvattentillgång utnyttjas eller kan komma att utnyttjas för vattentäkt, är alla som vill bedriva sådan verksamhet eller vidta sådana åtgärder i vatten eller på land som kan skada vattentillgången skyldiga att vidta de skyddsåtgärder, tåla de begränsningar av verksamheten och iaktta de försiktighetsmått i övrigt som skäligen kan fordras för att förebygga eller avhjälpa skadan. Skyddsföreskrifterna ska ses som en upplysning om hur de allmänna hänsynsreglerna ska tolkas inom skyddsområdet.

2010-05-17

SKYDDSFÖRESKRIFTER

§ 1 Allmänt

Syftet med dessa skyddsföreskrifter är att motverka risken för förorening av vattnet i vattentäkterna i Hemling och Västby. Vatten är ett livsmedel och en av de viktigaste komponenterna för att uppnå en god livskvalitet. Det är därför viktigt att skydda vattnet mot föroreningar och annan negativ påverkan, både för dagens förbrukning och för framtiden.

Skyddsområden inom vilket skyddsföreskrifterna gäller markeras på bifogade kartor, bilaga X till ansökan.

Ny verksamhet och hantering som innebär betydande risk för förorening av mark eller vatten får inte etableras inom skyddsområdet oavsett om verksamheten eller hanteringen är reglerad i föreliggande föreskrifter eller ej. Bedömningen över vad som utgör betydande risk ska göras av den som avser att etablera verksamheten.

Dispens från föreskrifterna får meddelas av kommunen om det finns särskilda skäl.

Utöver dessa skyddsföreskrifter gäller övrig lagstiftning. Delar av denna beskrivs i kapitlet "Övriga upplysningar".

§ 2 Definitioner

I föreliggande föreskrifter definieras *hantering* som en verksamhet eller åtgärd som utgörs av tillverkning, bearbetning, behandling, förpackning, förvaring, transport, användning, omhändertagande, destruktion, konvertering, saluförande, överlåtelse och därmed jämförliga förfaranden.

Med *befintlig* verksamhet, *befintliga* anläggningar avses sådan verksamhet/anläggning som finns då dessa föreskrifter träder i kraft.

Tillstånd innebär att den som ska vidta en åtgärd eller bedriva en verksamhet tar kontakt med myndigheten som ska lämna tillstånd, varefter myndigheten lämnar besked om vilket underlagsmaterial som ska lämnas in för att bedömning ska kunna göras. Därefter lämnas tillstånd alternativt avslås ansökan. Tillståndet kan förenas med villkor, som i förekommande fall lämnas skriftligt till den sökande.

Begreppet *bostadsfastighet* inkluderar villatomter samt liknande ytor runt bostadshus på jordbruksfastighet.

Med *plan- och miljönämnd* avses den nämnd som ska svara för den prövning och tillsyn på miljö- och hälsoskyddsområdet som ankommer på kommunen enligt miljöbalken.

Vattendrag innefattar rinnande vattendrag i storlek från bäck och uppåt. Vattendrag innehåller inte vatten enbart vid regn eller snösmältning.

Hemling vattentäkt

2010-05-17

I begreppet *djurhållning* inkluderas

1. nötkreatur, häst, get, får eller svin,
2. pälsdjur eller fjäderfä som inte är sällskapsdjur

Markavvattning innefattar utdikning av mark, men också invallningar och andra åtgärder som syftar till att varaktigt öka markens lämplighet för något ändamål. Skyddsdikning i syfte att hindra att grundvatten stiger i samband med avverkning räknas inte som markavvattning.

Med *avloppsvatten* avses:

1. spillvatten eller annan flytande orenlighet,
2. vatten som använts som kylning, eller
3. vatten som avleds för avvattning av en begravningsplats

Kemiska bekämpningsmedel definieras som en kemisk produkt som är avsedd för att förebygga eller motverka att djur, växter eller mikroorganismer, däribland virus, orsakar skada eller olägenhet för människors hälsa eller skada på egendom. Det omfattar växtskyddsmedel som används i huvudsak för att skydda växter och växtprodukter inom jordbruk, skogsbruk och trädgårdsbruk. Begreppet inkluderar således även träskyddsmedel.

Sekundärt skydd är en anläggning som säkerställer att vätskan kan uppfångas från en läckande cistern.

Uppställning av fordon definieras som parkering med varaktighet längre än åtta timmar.

Med *motorsport* avses tävling/träning med båtar, bilar, skotrar, motorcyklar, terrängfordon etc.

§ 3 Vattentäktsszon

Inom vattentäktsszon får endast vattentäktsszonverksamhet bedrivas. Brunnar ska vara försedda med låsta överbyggnader, luckor eller lock.

2010-05-17

§ 4 Hantering av för grundvattnet skadliga ämnen

PRIMÄR ZON	SEKUNDÄR ZON	TERTIÄR ZON
<p>Hantering av för grundvattnet skadliga ämnen såsom petroleumprodukter, lösningsmedel, impregneringsmedel etc. får inte förekomma utan tillstånd av plan- och miljönämnden.</p> <p>Förvaringstankar, stationära förbränningsmotorer etc. skall vara utrustade eller placerade så att hela lagringstankens volym vid läckage säkert kan förhindras tränga ner i marken.</p>	<p>Hantering av för grundvattnet skadliga ämnen såsom petroleumprodukter, lösningsmedel, impregneringsmedel etc. i större mängd än 250 liter kräver tillstånd från plan- och miljönämnden.</p> <p>Förvaringstankar, stationära förbränningsmotorer etc. skall vara utrustade eller placerade så att hela lagringstankens volym vid läckage säkert kan förhindras tränga ner i marken.</p>	<p>Hantering av för grundvattnet skadliga ämnen såsom petroleumprodukter, lösningsmedel, impregneringsmedel etc. i större mängd än 250 liter kräver tillstånd från plan- och miljönämnden.</p> <p>Förvaringstankar, stationära förbränningsmotorer etc. skall vara utrustade eller placerade så att hela lagringstankens volym vid läckage säkert kan förhindras tränga ner i marken.</p>

§ 5 Hantering av kemiska bekämpningsmedel

PRIMÄR ZON	SEKUNDÄR ZON	TERTIÄR ZON
<p>Hantering av kemiska bekämpningsmedel får inte förekomma utan tillstånd av plan- och miljönämnden.</p> <p>Punktsanering av ohyra och skadedjur i anslutning till byggnader samt transport är undantaget från förbudet.</p>	<p>Hantering av kemiska bekämpningsmedel får inte förekomma utan tillstånd av plan- och miljönämnden.</p> <p>Punktsanering av ohyra och skadedjur i anslutning till byggnader samt transport är undantaget från förbudet.</p>	<p>Hantering av kemiska bekämpningsmedel får inte förekomma utan tillstånd av plan- och miljönämnden.</p> <p>Punktsanering av ohyra och skadedjur i anslutning till byggnader samt transport är undantaget från förbudet.</p>

2010-05-17

§ 6 Jordbruks-, trädgårds-, och boskapsskötsel

PRIMÄR ZON	SEKUNDÄR ZON	TERTIÄR ZON
<p>Hantering av växtnäringsämnen eller upplag av gödsel får inte förekomma utan tillstånd av plan- och miljönämnden.</p> <p>Normal trädgårdsskötsel inom bostadsfastigheter får dock förekomma.</p>	<p>Lagring av ensilage som kan avge pressvatten samt yrkesmässig hantering av handelsgödsel, stallgödsel och andra organiska gödselmedel får inte förekomma utan tillstånd av miljö- och byggnadsnämnden.</p> <p>Normal trädgårdsskötsel inom bostadsfastigheter får dock förekomma.</p>	<p>Lagring av ensilage som kan avge pressvatten samt yrkesmässig hantering av handelsgödsel, stallgödsel och andra organiska gödselmedel får inte förekomma utan tillstånd av miljö- och byggnadsnämnden.</p> <p>Normal trädgårdsskötsel inom bostadsfastigheter får dock förekomma.</p>

§ 7 Skogsbruk och markavvattning

PRIMÄR ZON	SEKUNDÄR ZON	TERTIÄR ZON
<p>För hantering av växtnäringsämnen måste tillstånd sökas. Permanenta upplag av bark och timmer får inte förekomma. För tillfälliga verksamheter ska tillstånd sökas hos plan- och miljönämnden.</p> <p>Tillstånd krävs för anläggande av nya diken och för rensning av befintliga diken.</p>	<p>Hantering av växtnäringsämnen eller permanenta upplag av bark och timmer får inte förekomma utan tillstånd från kommunens plan- och miljönämnd.</p> <p>Upplag av timmer från en avverkningssäsong får dock förekomma.</p>	<p>Hantering av växtnäringsämnen eller permanenta upplag av bark och timmer får inte förekomma utan tillstånd från kommunens plan- och miljönämnd.</p> <p>Upplag av timmer från en avverkningssäsong får dock förekomma.</p>

2010-05-17

§ 8 Avledning av avloppsvatten och dagvatten samt hantering av avfall

PRIMÄR ZON	SEKUNDÄR ZON	TERTIÄR ZON
<p>Nyanläggning för infiltration eller utsläpp av hushålls-spillvatten eller annat avloppsvatten i mark, diken eller vattenområde får inte utföras.</p> <p>Deponering eller mellanlagring av avfall, förorenade massor eller snö från trafikerade ytor utanför skyddszonen får inte förekomma.</p>	<p>Nyanläggning för infiltration eller utsläpp av hushålls-spillvatten eller annat avloppsvatten i mark, diken eller vattenområde får inte utföras utan tillstånd från kommunens plan- och miljönämnd.</p> <p>Befintliga anläggningar får ersättas under förutsättning att belastningen på grundvattenområdet inte ökar. Anläggningars funktion ska vara godkänd av plan- och miljönämnden.</p> <p>Deponering eller mellanlagring av avfall, förorenade massor eller snö från trafikerade ytor utanför skyddsområdet får inte förekomma.</p>	<p>Nyanläggning för infiltration eller utsläpp av hushålls-spillvatten eller annat avloppsvatten i mark, diken eller vattenområde får inte utföras utan tillstånd från kommunens plan- och miljönämnd.</p> <p>Befintliga anläggningar får ersättas under förutsättning att belastningen på grundvattenområdet inte ökar. Anläggningars funktion ska vara godkänd av plan- och miljönämnden.</p> <p>Deponering eller mellanlagring av avfall, förorenade massor eller snö från trafikerade ytor utanför skyddsområdet får inte förekomma.</p>

2010-05-17

§ 9 Väghållning

PRIMÄR ZON	SEKUNDÄR ZON	TERTIÄR ZON
Upplag eller tillverkning av asfalt, oljegrus eller vägsalt får inte ske.	Upplag eller tillverkning av asfalt, oljegrus eller vägsalt får inte ske.	Upplag eller tillverkning av asfalt, oljegrus eller vägsalt får inte ske utan tillstånd från plan- och miljönämnden

§ 10 Täktverksamhet

PRIMÄR ZON	SEKUNDÄR ZON	TERTIÄR ZON
Sand- och grustäkt eller annan täktverksamhet för kommersiellt bruk får ej förekomma. För husbehovstäcker måste tillstånd sökas från plan- och miljönämnden	Sand- och grustäkt eller annan täktverksamhet för kommersiellt bruk får ej förekomma. För husbehovstäcker måste tillstånd sökas från plan- och miljönämnden.	Generell miljölagstiftning gäller.

§ 11 Uppställning och skötsel av arbetsfordon

PRIMÄR ZON	SEKUNDÄR ZON	TERTIÄR ZON
Uppställning eller tankning av arbetsfordon vid vattentäkten i Västby är förbjuden om åtgärder inte vidtas för att hindra eventuellt läckage att tränga ner i underliggande mark eller vatten.	Uppställning eller tankning av arbetsfordon vid vattentäkten i Västby är förbjuden om åtgärder inte vidtas för att hindra eventuellt läckage att tränga ner i underliggande mark eller vatten.	Generell miljölagstiftning gäller..

Hemling vattentäkt

2010-05-17

§ 12 Energianläggningar

PRIMÄR ZON	SEKUNDÄR ZON	TERTIÄR ZON
Anläggningar för lagring och/eller utvinning av kyla eller värmeenergi i eller ur berg, mark och vatten får inte förekomma.	Anläggningar för lagring och/eller utvinning av kyla eller värmeenergi i eller ur berg, mark och vatten får inte anläggas utan tillstånd	Generell miljölagstiftning gäller.

§ 13 Enskilda grundvattentäkter

PRIMÄR ZON	SEKUNDÄR ZON	TERTIÄR ZON
Brunnar för enskilda grundvattentäkter får inte anläggas.	Brunnar för enskilda grundvattentäkter får inte anläggas utan tillstånd från plan- och miljönämnden.	Generell miljölagstiftning gäller.

§ 14 Schaktnings- och underjordsarbeten

PRIMÄR ZON	SEKUNDÄR ZON	TERTIÄR ZON
Schaktning, t.ex. i samband med vägbyggen eller annat byggande, pålning, spontning eller andra underjordsarbeten får ej ske utan tillstånd av plan- och miljönämnden. Underjordsarbeten får inte ske så att det naturliga skyddet mot grundvattenförorening, i form av täckande och/eller tätande marklager, skadas.	Schaktning, t ex i samband med vägbyggen eller annat byggande, pålning, spontning eller andra underjordsarbeten får ej ske utan tillstånd av plan- och miljönämnden. Mindre grävningsarbeten inom bostadsfastigheter och vägområden får dock utföras. Underjordarbeten får inte ske så att det naturliga skyddet mot grundvattenförorening, i form av täckande och/eller tätande marklager, skadas.	Generell miljölagstiftning gäller.

2010-05-17

§ 15 Fritidsanläggningar och friluftsliv

PRIMÄR ZON	SEKUNDÄR ZON	TERTIÄR ZON
Motorsport är förbjuden.	Motorsport är förbjuden.	Generell miljölagstiftning gäller.

ÖVRIGA UPPLYSNINGAR**Beredskap**

Uppgifter angående vattenskyddsområdet samt en plan för sanering vid akut föroreningsrisk skall finnas hos Räddningstjänsten. Räddningstjänsten ska även ha uppgifter om kontaktpersoner inom kommunen.

Anmälan av olyckshändelse

Olyckshändelser, spill eller läckage, som utgör risk för vattenförorening, skall omedelbart anmälas av den som orsakat tillbudet eller fått kännedom om tillbudet. Anmälan skall göras till den kommunala räddningstjänsten tel 112.

Ersättning

Eventuell ersättning för intrång i pågående markanvändning m.m. regleras i 31 kap 4 § miljöbalken. Fastighetsägare och innehavare av särskild rätt till fastighet kan ha rätt till ersättning om föreskrift för vattenskyddsområde innebär att pågående markanvändning avsevärt försvåras inom berörd del av fastighet. Detsamma gäller om mark tas i anspråk. Ersättning utgår dock inte för den "förlust" som beror på att förväntningar om ändring i markens användningssätt inte kan infrias på grund av skyddsföreskrift.

Krav för tillstånd

Tillstånd för verksamheter inom skyddsområdet får endast ges i de fall syftet med skyddet ej motverkas.

Undantag från meddelade föreskrifter

Kommunens plan- och miljönämnd får enligt miljöbalkens 7 kap 22 § ge dispens från skyddsföreskrifterna till såväl befintlig som ny tillkommande verksamhet, om särskilda skäl finns och det är förenligt med föreskrifternas syfte samt om det inte strider mot bestämmelser i miljöbalken eller annan lagstiftning.

Innan dispens eller tillstånd ges skall samråd mellan kommunens plan- och miljönämnd och vattentäktens huvudman (Miljö och Vatten i Örnsköldsvik AB) ske.

2010-05-17

Påföljd

Överträdelse av skyddsbestämmelserna kan medföra ansvar enligt 29 kap 8 § miljöbalken (1998:808).

Tillsyn

Kommunen är tillsynsmyndighet för vattenskyddsområdet enligt miljöbalken och förordningen (1998:900) om tillsyn enligt miljöbalken, eftersom skyddet i föreliggande fall är fastställt av kommunen.

Övrig lagstiftning

Tillstånd och dispens enligt föreskrifterna i detta beslut fritar inte från prövning enligt annan lagstiftning. Utöver ovanstående föreskrifter gäller bl.a. vad som sägs i gällande författningar.

Ny lagstiftning

Ny lagstiftning eller bestämmelser enligt förordningar, som fastställs efter beslutsdatum och som utökar skyldigheterna inom här aktuellt vattenskyddsområde, gäller utöver här meddelade föreskrifter.

Uppsättning av skyltar, stängsel

Om skyltar eller stängsel behöver sättas upp enligt dessa föreskrifter får annans mark tas i anspråk för detta. Om överenskommelse inte kan träffas på frivillig väg kan Länsstyrelsen ålägga en markägare att upplåta sin mark för ovan nämnda ändamål (enligt miljöbalken 7 kap 22 §).

Information

Det är lämpligt att huvudmannen regelbundet informerar samtliga fastighetsägare och brukare inom skyddsområdet om här meddelade föreskrifter.

Verksamhetsutövare, ägare och nyttjare av fastigheter inom skyddsområdet bör informera hyresgäster, anställda, entreprenörer, hantverkare, transportörer och andra som anlitas för arbeten på eller leveranser till anläggningar eller fastigheter inom skyddsområdet om innehållet i skyddsföreskrifterna.

Bilaga

Krav inom vattenskyddsområde enligt gällande lagstiftning.